

הצעה להחלטה

מחליטים :

א. לתקן את החלטה מס' 1306 מיום 14 בינואר 2024 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2024 ותיקון החלטות ממשלה" כך שבסעיף 8 במקום המילים "בתוכנית 062001" יבוא: "בחלוקה של 210 מלש"ח בתוכנית 062001 במשרד הפנים ו-90 מלש"ח בתוכנית 23012061 במשרד הרווחה והביטחון החברתי".

ב. לתקן את החלטה 511 מיום 14.5.2023 שעניינה יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2023 ו-2024 ותיקון החלטות ממשלה_ כך שבסיפא של סעיף 8 יבוא: " מתוך הסכום האמור, שהוקצה לשנת 2023 יוקצה בשנת 2024 סכום של 90 מלש"ח לצורך הגדלת היקף הסיוע לזכאים שנקבעו כמי שזכאים לסיוע בשנת 2023, בהתאם לאמות מידה מתוקנות שיקבעו לפי הנדרש בסעיף זה.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטת ממשלה מס' 511 מיום 14.5.2023 החליטה הממשלה להקצות, מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 241, תקציב לתכנית להבטחת הביטחון התזונתי – 400 מלש"ח בשנת 2023 ו-600 מלש"ח בשנת 2024. בהחלטה נקבע כי שר הפנים יקצה את תווי המזון בהתבסס על אמות המידה שנקבעו בתקופת משבר הקורונה, בשינויים הנדרשים ובכפוף להשלמת בחינה מקצועית ומשפטית.

לאחר תהליך עבודה והתייעצויות, ושינויים משמעותיים שנערכו ביחס לאמות המידה שנקבעו בתקופת הקורונה, ביום 21.8.2023 חתם שר הפנים על "אמות מידה לחלוקת תווי מזון בשנת 2023", וזאת לצורך חלוקת התקציב שהוקצה לשנת 2023 בהתאם לאמות המידה האמורות.

כנגד החלטת הממשלה ואמות המידה שנקבעו בהתאם להחלטה הוגשו שתי עתירות לבית המשפט העליון.

בהמשך לכך החליטו שר הפנים ושר הרווחה והביטחון החברתי (להלן: השרים) להקים צוות מנכ"לים בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים, ובהשתתפות מנכ"ל משרד האוצר ומנכ"ל משרד הרווחה והביטחון החברתי (להלן: צוות המנכ"לים), על מנת לבחון את שאלת זהותו של המשרד אשר יפעל ליישום מתן סיוע בתווי מזון בשנת 2024 בהתאם לסעיף 8 להחלטת ממשלה מס' 511, וכן לגבש עקרונות לקביעת אמות המידה והדרכים ליישום מתן הסיוע האמור.

בהחלטת הממשלה מס' 1306 מיום 14.1.2024 וכתיקון להחלטת הממשלה מס' 511 נקבע: "מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 241 יוקצה סכום של 300 מיליון ש"ח בשנת 2024 לשם קידום תוכנית להבטחת הביטחון התזונתי בתוכנית 062001, כפוף לתוצאות ההליך המשפטי בבג"ץ 6371/23 ובגדרי צו הביניים שניתן במסגרת הליך זה."

ביום 21.8.24 השלים צוות המנכ"לים את מלאכתו וגיבש המלצות. בין היתר המלצותיהם, המליצו הצוות כי 90 מלש"ח מתוך התקציב של 300 מלש"ח שהוקצה לשנת 2024, יועברו למיזם לביטחון תזונתי של משרד הרווחה, ומתוך הסכום של 90 מלש"ח שיועבר, יוקצו 30 מלש"ח יוקצו לתגבור הפעלת המיזם בקרב האוכלוסייה הערבית. יתרת התקציב בסך 210 מלש"ח תחולק בשנת 2024 על-ידי משרד הפנים על דרך המשך חלוקה של תווי מזון בהתאם לאמות המידה שנקבעו לשנת 2023, תוך ביצוע מספר תיקונים באמות מידה אלו.

הצוות ראה להוסיף כי בנוגע לעודפי הכספים שנותרו משנת 2023 – על רקע שיעור המימוש אל מול האומדן המקורי – מקובלת עליו עמדת משרד הפנים כי נכון יהיה לפעול לשימוש בהם לצורך הגדלת היקף הסיוע לכלל מי שנמצאו זכאים לפי אמות המידה לשנת 2023 ולצורך השלמת היקף הסיוע על דרך ביטול מגבלות מסוימות שנקבעו לגבי קבוצות זכאים מסוימות באמות המידה לשנת 2023 וזאת בהתאם להמלצות לתיקונים שהומלצו על ידו לגבי אמות המידה לשנת 2024.

המלצות צוות המנכ"לים הובאו לפני שר הפנים, אשר החליט ביום 16.9.24 לקבלן ולאמץ, וזאת על דעת שר הרווחה. בהמשך לקבוע בהחלטת הממשלה, נוסף ונציין כי ההמלצות והחלטת שר הפנים הובאו אף לפני המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) אשר מצאה כי בשים לב למכלול נסיבות העניין, המלצות הצוות נותנות בעת הנוכחית מענה נאות לקשיים שהועלו בשלבים הקודמים והן עומדות באמות המידה המשפטיות הנדרשות.

אשר על כן ולצורך יישום ההמלצות, מוצע לפעול לתיקון סעיף 8 להחלטת הממשלה 1306 כך ש - 90 מלש"ח מתוך הסכום הקבוע בסעיף יועבר לתכנית 23012061 במשרד הרווחה והביטחון החברתי לצורך הפעלת המיזם לביטחון תזונתי המופעל על ידו. וכמו כן, מוצע לפעול לתיקון סעיף 8 להחלטת הממשלה מספר 511 כך שיובהר כי מתוך הסכום האמור, שהוקצה לשנת 2023 יוקצה בשנת 2024 סכום של 90 מלש"ח לצורך הגדלת היקף הסיוע לזכאים שנקבעו כמי שזכאים לסיוע בשנת 2023, בהתאם לאמות מידה מתוקנות שנקבעו לפי הנדרש בסעיף זה.

למען הסר ספק, יובהר כי אין בתיקון כדי לגרוע מהתנאי שנקבע בהחלטה הקודמת לפיו הקצאת הכספים האמורה תהא בכפוף לתוצאות העתירה לבית המשפט העליון ובגדרי צו הביניים שניתן לגבי חלוקת הכספים בשנת 2024.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

מדובר בשינוי חלוקת השימוש בתקציב שהוקצה ללא שינוי בהיקף התקציב.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מסכים

שר הרווחה והביטחון החברתי - מסכים

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 241 של הממשלה מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2023 ואילך".

החלטה מס' 511 של הממשלה מיום 14 במאי 2023 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים

והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2023 ו-2024 ותיקון החלטות ממשלה".

החלטה מס' 1306 מיום 14 בינואר 2024 שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2024 ותיקון החלטות ממשלה".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעתו של היועץ המשפטי למשרד הפנים מצורפת להחלטה זו.

מגיש: שר הפנים

**כ"א בחשון התשפ"ה
22 בנובמבר 2024**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

הקצאת תקציבים לרשויות המקומיות הנדרשות לסיוע בהתמודדות עם מצב החירום - תיקון החלטות ממשלה (תיקון)

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהחלטת ממשלה מס' 511 מיום 14.5.2023 החליטה הממשלה להקצות, מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 241, תקציב לתכנית להבטחת הביטחון התזונתי – 400 מלש"ח בשנת 2023 ו-600 מלש"ח בשנת 2024. בהחלטה נקבע כי שר הפנים יקצה את תווי המזון בהתבסס על אמות המידה שנקבעו בתקופת משבר הקורונה, בשינויים הנדרשים ובכפוף להשלמת בחינה מקצועית ומשפטית.

לאחר תהליך עבודה והתייעצויות, ושינויים משמעותיים שנערכו ביחס לאמות המידה שנקבעו בתקופת הקורונה, ביום 21.8.2023 חתם שר הפנים על "אמות מידה לחלוקת תווי מזון בשנת 2023", וזאת לצורך חלוקת התקציב שהוקצה לשנת 2023 בהתאם לאמות המידה האמורות.

כנגד החלטת הממשלה ואמות המידה שנקבעו בהתאם להחלטה הוגשו שתי עתירות לבית המשפט העליון. במסגרת הליכים אלו, יצא צו ביניים אשר לאחר החלטה נוספת על הקטנת היקפו, הוחל בכל הנוגע לחלוקת תווי המזון בשנת 2024.

בהמשך לכך החליטו שר הפנים ושר הרווחה והביטחון החברתי (להלן: השרים) להקים צוות מנכ"לים בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים, ובהשתתפות מנכ"ל משרד האוצר ומנכ"ל משרד הרווחה והביטחון החברתי (להלן: צוות המנכ"לים), על מנת לבחון את שאלת זהותו של המשרד אשר יפעל ליישום מתן סיוע בתווי מזון בשנת 2024 בהתאם לסעיף 8 להחלטת ממשלה מס' 511, וכן לגבש עקרונות לקביעת אמות המידה והדרכים ליישום מתן הסיוע האמור.

בהחלטת הממשלה מס' 1306 מיום 14.1.2024 וכתיקון להחלטת הממשלה מס' 511 נקבע: "מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 241 יוקצה סכום של 300 מיליון ש"ח בשנת 2024 לשם קידום תוכנית להבטחת הביטחון התזונתי בתוכנית 062001, כפוף לתוצאות ההליך המשפטי בבג"ץ 6371/23 ובגדרי צו הביניים שניתן במסגרת חליף זה."

ביום 21.8.24 השלים צוות המנכ"לים את מלאכתו וגיבש המלצות. בין היתר המלצותיהם, המליצו הצוות כי 90 מלש"ח מתוך התקציב של 300 מלש"ח שהוקצה לשנת 2024, יועברו למיזם לביטחון תזונתי של משרד הרווחה, ומתוך הסכום של 90 מלש"ח שיועבר, יוקצו 30 מלש"ח יוקצו לתגבור הפעלת המיזם בקרב האוכלוסייה הערבית. יתרת התקציב בסך 210 מלש"ח תחולק בשנת 2024 על-ידי משרד הפנים על דרך המשך חלוקה של תווי מזון בהתאם לאמות המידה שנקבעו לשנת 2023, תוך ביצוע מספר תיקונים באמות מידה אלו.

הצוות ראה להוסיף כי בנוגע לעודפי הכספים שנותרו משנת 2023 – על רקע שיעור המימוש אל מול האומדן המקורי – מקובלת עליו עמדת משרד הפנים כי נכון יהיה לפעול לשימוש בהם לצורך הגדלת היקף הסיוע לכלל מי שנמצאו זכאים לפי אמות המידה לשנת 2023 ולצורך השלמת היקף הסיוע על דרך ביטול מגבלות מסוימות שנקבעו לגבי קבוצות זכאים מסוימות באמות המידה לשנת 2023 וזאת בהתאם להמלצות לתיקונים שהומלצו על ידו לגבי אמות המידה לשנת 2024.

המלצות צוות המנכ"לים הובאו לפני שר הפנים, אשר החליט ביום 16.9.24 לקבלן ולאמץ, וזאת על דעת שר הרווחה. בהמשך לקבוע בהחלטת הממשלה, נוסף ונציין כי ההמלצות והחלטת שר הפנים הובאו אף לפני המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) אשר מצאה כי בשים לב למכלול נסיבות העניין, המלצות הצוות נותנות בעת הנוכחית מענה נאות לקשיים שהועלו בשלבים הקודמים והן עומדות באמות המידה המשפטיות הנדרשות.

אשר על כן ולצורך יישום ההמלצות, מוצע לפעול לתיקון סעיף 8 להחלטת הממשלה 1306 כך ש – 90 מלש"ח מתוך הסכום הקבוע בסעיף יועבר לתכנית 23012061 במשרד הרווחה והביטחון החברתי לצורך הפעלת המיזם לביטחון תזונתי המופעל על ידו. וכמו כן, מוצע לפעול לתיקון סעיף 8 להחלטת הממשלה מספר 511 כך שיובהר כי מתוך הסכום האמור, שהוקצה לשנת 2023 יוקצה בשנת 2024 סכום של 90 מלש"ח לצורך הגדלת היקף הסיוע לזכאים שנקבעו כמי שזכאים לסיוע בשנת 2023, בהתאם לאמות מידה מתוקנות שיקבעו לפי הנדרש בסעיף זה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

בהמשך לקבוע וכנדרש לפי החלטת הממשלה, בוצעה בחינה מקצועית ומשפטית, כאשר במסגרת זאת, ההמלצות של הצוות שהוקם והחלטת שר הפנים הובאו אף לפני המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי) אשר מצאה כי בשים לב למכלול נסיבות העניין, המלצות הצוות נותנות בעת הנוכחית מענה נאות לקשיים שהועלו בשלבים הקודמים והן עומדות באמות המידה המשפטיות הנדרשות.

כמו כן, ובהמשך לקבוע בהחלטת הממשלה מס' 1306 מיום 14.1.2024 מוצע למען הסר ספק, לשוב ולקבוע בהצעת ההחלטה כי אין בתיקון כדי לגרוע מהתנאי שנקבע בהחלטה הקודמת לפיו הקצאת הכספים האמורה תהא בכפוף לתוצאות העתירה לבית המשפט העליון ובגדרי צו הביניים שניתן לגבי חלוקת הכספים בשנת 2024.

אשר על כן ובכפוף להתניות האמורות ולהתניות שנקבעו בהחלטת הממשלה שמוצע לתקן ובהנחיות היועצת המשפטית לממשלה לגבי שימוש בכספים קואליציוניים, אין קשיים משפטיים בהצעת ההחלטה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

עמדת היועץ המשפטי של משרד האוצר - אין מניעה משפטית.
עמדת היועצת המשפטית משרד הרווחה ושירותים החברתיים - אין מניעה משפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור כל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

יו"ר סג' חתומה

היועץ המשפטי של משרד הפנים
תפקיד

עו"ד יהודה זמרת
שם